

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการ ด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

The Development of an English Training Program for
Community - Based Tourism in Nang Lae Sub-district,
Muang District, Chiang Rai

วรารณ ศรีนาราช*

มณี จำปาแพง อภิญา จิตมโนวรรณ สุรัตน์ พญาพรหม
ศุภิตา นันตะภูมิ รัตน์ติกุล บัวจันทร์ Paul David Robert Tuck

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University
waraminn@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการ
การใช้ภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล เพื่อออกแบบ
และพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน
ตำบลนางแล และเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการ
ด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ใน
การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล
ซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง 5 คน และกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ จำนวน
20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบสำรวจความต้องการด้านเนื้อหา
ของหลักสูตรฝึกอบรม 2) หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการ
ท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล 3) แบบประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษก่อนและ
หลังการฝึกอบรม และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ
สำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล ผลการวิจัยพบว่า (1) ความต้องการ
การใช้ภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล พบว่าผู้ให้บริการ

ด้านการท่องเที่ยวชุมชนต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเฉพาะด้านการสื่อสาร คือ ฟัง และพูด ความต้องการด้านเนื้อหาสำหรับหลักสูตรฝึกอบรมจะเป็นการแนะนำและสนทนากับนักท่องเที่ยวตามกิจกรรมจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ (2) ผลการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายองค์ประกอบในหลักสูตร ประกอบด้วย คำนำ หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมด้านส่วนประกอบและความสอดคล้องของหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลพบว่าร่างหลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ในทุกข้อ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าส่วนประกอบของร่างหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและเป็นไปตามความต้องการของชุมชน (3) ผลการประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการฝึกอบรมพบว่ามีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการฝึกอบรม ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.81) สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X}$ = 4.2, S.D. = 0.70) และ (4) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.78, S.D. = 0.39)

คำสำคัญ : การพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ
ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน

Abstract

This research was a research and development that aimed to explore the needs of English language among service providers for community-based tourism in Nang Lae Sub-district, to design and develop an English training program for community-based tourism in Nang Lae Sub-district, and to evaluate the use of an English training program for community-based tourism in Nang Lae Sub-district. The target groups of this study were divided into two groups, namely, the service providers for community-based tourism in Nang Lae Sub-district totally five people who were purposively selected

and the English training program participants totally 20 persons. The instruments used in this research included: 1) questionnaires about the survey of content needs, 2) the English training program for community-based tourism in Nang Lae Sub-district, Mueang District, Chiang Rai Province, 3) pre-test and post-test, and 4) questionnaires for evaluation of satisfaction on the training program.

The research results were summarized as follows: 1) The needs of using English language of service providers for community-based tourism in Nang Lae Sub-district showed that the service providers for community-based tourism needed to improve their skills on English for communication including listening and speaking skills, and the needs of contents for an English training program comprised introducing and discussing with tourists according to various tourist spots and activities. 2) The results of designing and developing an English training program for community-based tourism in Nang Lae Sub-district found that the components in the training program consisted of the introduction, principles, objectives, contents, training activities, media and learning resources, and assessment and evaluation. The program contents had been edited for appropriateness of the components and consistency of the training program by using an evaluation form of Item Objective Congruence (IOC). The results revealed that the training program had the IOC value in every item at 1.00, which showed that all components of the training program were appropriate and consistent with the problems and met the needs of the community. 3) The English proficiency between before and after training was significantly different at the .05 level. The average of post-test scores ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.81) was statistically higher than the average of pre-test scores ($\bar{X} = 4.2$, S.D. = 0.70). 4) The overall of satisfaction upon an English training program for community-based tourism in Nang Lae Sub-district, Muang District, Chiang Rai Province were shown at the highest level ($\bar{X} = 4.78$, SD = 0.39).

Keywords : Development of English Training Program,
Service Providers in Community-based Tourism

บทนำ

ตำบลนางแล จังหวัดเชียงราย เป็นพื้นที่ที่มีชื่อเสียงด้านการปลูกสับปะรดนางแล และสับปะรดภูแล 2 สายพันธุ์ เพื่อการรักษาเอกลักษณ์ด้านผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณค่า รักษาภูมิปัญญาให้ลูกหลานเรียนรู้ และย้อนรอยประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานและการประกอบอาชีพชาวสวนสับปะรดนางแล และสับปะรดภูแล จนก่อเกิดความเป็นมาของคำว่า "ตำบลนางแล" และสับปะรดดังกล่าวถือเป็น ผลไม้ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงราย เทศบาลตำบลนางแลได้ดำเนินการผลักดันให้เกิดการขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของเทศบาลตำบลนางแล เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2549 โดยอาศัยข้อมูลจากภาคส่วนประชาชน ที่จะรวบรวมข้อมูลดินต่าง ๆ ตลอดจนพันธุ์สับปะรด ในการเป็นข้อมูลประกอบการขึ้นทะเบียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นความภาคภูมิใจของท้องถิ่น นำไปสู่การสร้างโอกาสให้เกษตรกรสามารถส่งออกสับปะรดนางแล และภูแล ไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสามารถสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร "ย้อนรอยเส้นทางสายสับปะรดนางแล - ภูแล แบบวันเดียวเที่ยวได้ทั้งตำบล" โดยมีประชาชนในหมู่บ้านต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การท่องเที่ยวเพื่อดูวิธีการปลูกสับปะรด เลือกซื้อผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสับปะรด และชิมอาหารจากสับปะรด ตลอดจนการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์ชีวภาพ นอกจากนี้ ประชาชนในตำบลนางแล ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือเยาวชน ได้เข้ามามีส่วนในการวิจัย วิเคราะห์การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวหรือโปรแกรมการท่องเที่ยว ทำให้เกิดโปรแกรมการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 5 โปรแกรม โดยครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวเด่น ๆ ทุกแหล่งในตำบลนางแล ส่งผลให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และเอกชน ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และยกระดับรายได้ให้แก่ชุมชน ซึ่งทำให้ตำบลนางแลได้รับรางวัลแห่งความภาคภูมิใจ "รางวัลกินรี" ประจำปี 2553 จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย (ฐานข้อมูลรางวัลพระปกเกล้า, 2556. ออนไลน์) เนื่องจากปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้ความสนใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มมากขึ้น แต่ปัญหาที่ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวในชุมชนตำบลนางแลประสบอยู่ คือ ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร เช่น การสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูล การติดต่อสื่อสาร และการให้

บริการกับนักท่องเที่ยวได้ ข้อมูลที่ต้องการนำเสนอต้องผ่านไกด์ หรือล่าม ทำให้ข้อมูลสำคัญบางอย่างที่นักท่องเที่ยวได้รับไม่ชัดเจน ไม่ตรงประเด็น ซึ่งส่งผลต่อการติดต่อซื้อขายสินค้า การสื่อภาพลักษณ์ของชุมชน ซึ่งส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมีจำนวนลดลง (วิรัตน์ จันเลน, 2556. สัมภาษณ์)

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษให้กับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เพื่อเตรียมความพร้อมกับการรองรับนักท่องเที่ยวและกลุ่มลูกค้าต่าง ๆ ที่จะเข้ามาท่องเที่ยวและทำการค้ากับประเทศไทย อันเนื่องจากการเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 นี้ ซึ่งหากผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวได้จะทำให้ จำนวนนักท่องเที่ยวมีเพิ่มมากขึ้น การติดต่อค้าขายหรือการขยายฐานด้านการค้าขายก็มีเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้นตามลำดับ นับเป็นการเพิ่มรายได้ เพิ่มอาชีพ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในด้านการท่องเที่ยวให้แก่คนในชุมชนได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

สมมติฐานการวิจัย

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมด้านเนื้อหา ด้านการประยุกต์ใช้ตามความต้องการของชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. วิธีที่ใช้ในการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research)
2. กลุ่มเป้าหมาย (แหล่งข้อมูล) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

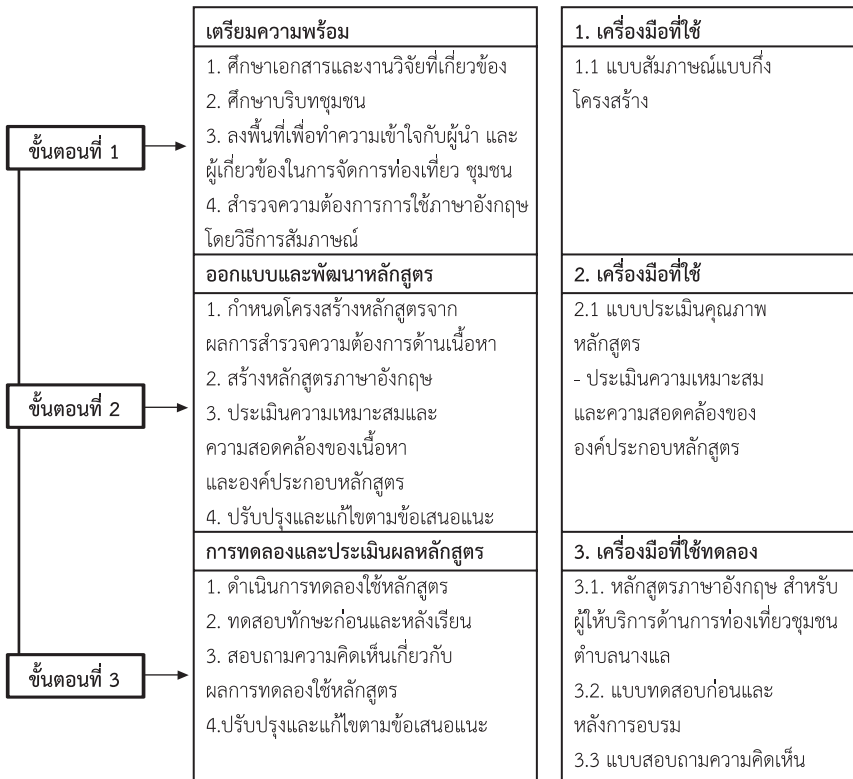

2.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาของหลักสูตร ได้แก่ ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจงจำนวน 5 คน

2.2 กลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ จำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน 5 คน มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจำนวน 1 คน และเยาวชนที่อาศัยในชุมชนตำบลนางแล 14 คน โดยมีเงื่อนไข คือ ต้องมีความสนใจเข้าร่วมการอบรม และมีระยะเวลาในการอบรมจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาการฝึกอบรม

ขั้นตอนการดำเนินการและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสำรวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่าผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเฉพาะด้านการสื่อสาร คือ การฟังและการพูด กล่าวคือด้านการฟังภาษาอังกฤษเน้นการฟังเสียงที่ถูกต้องชัดเจนเข้าใจง่าย ส่วนด้านการพูดเป็นทักษะที่เน้นการพูดอย่างคล่องแคล่วและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ความต้องการด้านเนื้อหาสำหรับหลักสูตรฝึกอบรมจะเป็นการแนะนำและสนทนากับนักท่องเที่ยวตามกิจกรรมตามจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ

2. ผลการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

เนื้อหาในรูปเล่มหลักสูตรฝึกอบรม "ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย" ประกอบด้วย เนื้อหาตามจุดท่องเที่ยว 5 จุด ได้แก่

- จุดท่องเที่ยวที่ 1 ศูนย์การเรียนรู้วิถีสาขากิจชุมชน
- จุดท่องเที่ยวที่ 2 ชมสวนสับปะรด
- จุดท่องเที่ยวที่ 3 ป่าชุมชน
- จุดท่องเที่ยวที่ 4 สวนผักปลอดสารพิษ (บ้านลุงชวน)
- จุดท่องเที่ยวที่ 5 ศูนย์การเรียนรู้วิถีสาขากิจชุมชน

โดยมีองค์ประกอบในหลักสูตร คือ คำนำ หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล

โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมด้านส่วนประกอบและความสอดคล้องของหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลพบว่าร่างหลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ในทุกข้อ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าส่วนประกอบของร่างหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

ภาพที่ 1 ตัวอย่างปกหลักสูตรฝึกอบรมก่อนนำไปทดลองใช้

ภาพที่ 2 ตัวอย่างเนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรมก่อนนำไปทดลองใช้

ภาพที่ 3 ตัวอย่างเนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรมก่อนนำไปทดลองใช้

3. ผลการประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ผลการประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรบภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ (1) ผลจากการประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการฝึกอบรบ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการฝึกอบรบ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.81) สูงกว่าก่อนการฝึกอบรบ ($\bar{X} = 4.2$, S.D. = 0.70) (2) ผลจากการประเมิน ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรบภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.39)

ภาพที่ 4 การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า (1) ความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่าผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเฉพาะด้านการสื่อสาร คือ ฟัง และพูด ความต้องการด้านเนื้อหาสำหรับหลักสูตรฝึกอบรมจะเป็นการแนะนำและสนทนากับนักท่องเที่ยวตามกิจกรรมตามจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ (2) ผลการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายองค์ประกอบในหลักสูตร ประกอบด้วย คำนำ หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมด้านส่วนประกอบและความสอดคล้องของหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีองค์ประกอบหลักอยู่ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) ความมุ่งหมาย (Objectives) (2) เนื้อหา (Content) (3) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) (4) การประเมินผล (Evaluation) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างหลักสูตรโดยยึดตามแนวคิดของสมิธ คุณานุกร (2532 : 9) ได้ให้ความเห็นว่า

องค์ประกอบของหลักสูตรควรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ (1) ความมุ่งหมาย (Objectives) (2) เนื้อหา (Content) (3) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) (4) การประเมินผล (Evaluation) ซึ่งหลักแนวคิดดังกล่าวทำให้ผู้นำหลักสูตรไปใช้สามารถเรียนรู้ได้ทั้งระบบครบวงจร ผลพบว่าร่างหลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ในทุกข้อ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าส่วนประกอบของร่างหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและเป็นไปตามความต้องการของชุมชน (3) ผลจากการประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการฝึกอบรมพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.81) สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.2$, S.D. = 0.70) เนื่องจากหลักสูตรฝึกอบรมมีเนื้อหาใกล้ตัว เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และเมื่อฝึกอบรมแล้วสามารถนำใช้การปฏิบัติหน้าที่ได้จริง เนื้อหาภาษาไทยกำกับจึงง่ายต่อการศึกษา (4) ผลจากการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ระดับพึงพอใจมากที่สุด คือ เอกสารหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรม ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0) และเนื้อหาในหลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.98$, S.D. = 0.35) ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวชุมชนตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นหลักสูตรบูรณาการที่ผู้เรียนชุมชนหรือผู้ใช้หลักสูตร และนักวิชาการร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนจากชีวิตจริง เรียนแล้วเกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตอย่างมีคุณภาพเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนเรียนรู้เฉพาะเนื้อหาสาระของหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตามสภาพปัญหาที่เป็นจริง ซึ่งหลักการดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ อุดม เขียววงศ์ (2545 : 6) ที่กล่าวถึง หลักสูตรท้องถิ่นไว้ว่า หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่สถานศึกษาหรือครูหรือผู้เรียนร่วมกันพัฒนาขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ในชีวิตจริงเรียนแล้วเกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้อย่างมีคุณภาพ และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมอย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สำลี ทองธิว (2543 : 18 อ้างถึงใน ญัฐกานต์ เรือนคำ. 2546 : 13) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง ดังนี้ 1. เนื้อหาสาระ โครงสร้าง การจัดเวลา การบริหารหลักสูตร ซึ่งมาจากความต้องการของคนในท้องถิ่นเป็นสาระ แนวคิด หลักการที่คนในท้องถิ่น

ให้ความสำคัญ และมองเห็นความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดและการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นนั้น ๆ 2. เป็นหลักสูตรที่คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสร้างอย่างเท่าเทียมกันครูและผู้บริหาร โรงเรียน 3. เป็นหลักสูตรที่คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการประเมินนักเรียน หรือค้นหาความรู้ทักษะในการเป็นคนในชุมชน 4. เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานวัฒนธรรมของท้องถิ่น ความเป็นท้องถิ่นกับความสามารถในการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เป็นการพัฒนาท้องถิ่นลักษณะเพื่อความยั่งยืนของท้องถิ่นนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้เสนอข้อเสนอแนะ 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะในการนำชุดฝึกอบรมไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

ควรมีการนำเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับชั้นมัธยมศึกษาที่เปิดสอนในตำบลนางแล เพื่อให้เยาวชนในชุมชนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเพื่อให้ผู้เรียนสามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวหรือสามารถบอกเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตนเองได้ นอกจากนี้ยังสามารถนำเนื้อหาไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษาต่อไป อีกทั้งยังสามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมดังกล่าวนี้ไปใช้ในชุมชนอื่นที่มีความต้องการด้านการใช้ภาษาอังกฤษและมีความจำเป็นด้านการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับชุมชนนั้น ๆ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยต่อยอดในอนาคต

ในการสำรวจความต้องการชุมชนด้านการใช้ภาษาในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ นอกจากภาษาอังกฤษแล้วชุมชนยังมีความต้องการสื่อสารภาษาจีนกับนักท่องเที่ยว เนื่องจากขณะนี้นักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมากทำให้ความต้องการในการสื่อสารภาษาจีนมีเพิ่มมากขึ้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาจีนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- ฐานข้อมูลรางวัลพระปกเกล้า. (2556). สืบค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2556. จาก http://www.kpi.ac.th/kpiaward/index.php?option=com_content&view=article&id=327:-2553-1-&catid=87:2010-07-26-15-34-26&Itemid=57.
- ณัฐกานต์ เรือนคำ. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นเรื่องการปลูกพืชที่สำคัญของชุมชนบ้านสันทะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสันทะ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์หลักสูตร บริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประไพพร อักษรศรี. (2553). **รูปแบบการเรียนรู้การจัดการท่องเที่ยวชุมชนกรณีศึกษากลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์.
- วิรัตน์ จันเลน. (2556). **หัวหน้าศูนย์การเรียนรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลนางแล**. สัมภาษณ์ วันที่ 2 กรกฎาคม 2556.
- วารุณี อัครโกสิน. (2554). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุมิตร คุณานุกร. (2532). **หลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- อุดม เขยกิจวงศ์. (2545). **หลักสูตรท้องถิ่น : ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครพัฒนา.